

PROJEKT

Multitenantné operačné centrum kybernetickej bezpečnosti riešené
ako otvorená cloudová služba s prvkami strojového učenia

Previazané s balíkom KPB4 – Architektúra riešenia

Previazané s výstupom

V10 – Zoznam funkčných a nefunkčných požiadaviek
a V11 – Biznis architektúra

Obsah

1.	Základné metódy zberu požiadaviek	3
1.1.	Rozhovory (Interviews)	3
1.2.	Dotazníky / Ankety	3
1.3.	Workshop (JAD).....	4
1.4.	Pozorovanie (Observation)	4
1.5.	Analyza dokumentov (Document Analysis)	5
1.6.	Prototypovanie.....	5
1.7.	Brainstorming	6
1.8.	Pripadové scenare (Use Cases, User Stories)	6
1.9.	Focus Groups	7
	Zoznam zdrojov	8

1. ZÁKLADNÉ METÓDY ZBERU POŽIADAVIEK

1.1. ROZHOVORY (INTERVIEWS)

Popis

Rozhovory patria medzi najcastejsie pouzivane metody. Analytik vedie individualne alebo skupinove rozhovory so stakeholdermi, aby identifikoval ich potreby, ocakavania a obmedzenia. Rozhovory mozu byt strukturovane (pevny zoznam otazok), polosktrukturovane (pripravene temy, ale flexibilita) alebo nestrukturovane (volny rozhovor).

Prakticky priklad

Pri vyvoji e-shopu analytik diskutuje s manazerom skladu o reklamacnych procesoch. Manazer opise, ze aktualne rucne generuju reklamacne stitky, co je casovo narocne. Preto je poziadavka, aby novy system umoznil automatizovane generovanie stitkov.

Sablona otazok (funkcne poziadavky)

- Aka je vasa hlavna uloha?
- Ake ulohy vykonavate denne?
- Co vam v sucasnom systeme chyba?
- Ake vysledky ocakavate?
- Ake procesy by bolo vhodne automatizovat?

Sablona otazok (nefunkcne poziadavky)

- Aky je ocakavany cas odozvy?
- Kolko pouzivatelov bude system naraz pouzivat?
- Aka je pozadovana dostupnost?
- Ake su poziadavky na bezpecnost?
- Ake zariadenia budete pouzivat?

Checklist

- Definuj ciel rozhovoru
- Priprav otazky
- Vyber stakeholderov
- Naplanuj cas stretnutia
- Dohodni zaznamenavanie (poznámky/audio)
- Posli sumarizáciu na potvrdenie

1.2. DOTAZNIKY / ANKETY

Popis

Dotazniky su vhodne na zber poziadaviek od velkeho pocu pouzivatelov. Maju otvorene aj uzavrete otazky a poskytuju statisticky spracovatelne vysledky.

Prakticky priklad

Firma planuje HR system a oslovila 500 zamestnancov s dotaznikom, aby identifikovala chybajuce funkcionality ako samoobsluzne zmeny udajov ci online schvalovanie dovoleniek.

Sablona otazok

Ktore funkcie používate najviac?

- Ktore funkcie vám chybajú?
- Ako hodnotíte jednoduché používanie?
- Ako hodnotíte výkon systému (1-5)?
- Ake návrhy máte na zlepšenie?

Checklist

- Definuj cieľ dotazníka
- Urci cieľovú skupinu
- Navrhni otázky (max 15)
- Otestuj na malej vzorke
- Rozposli a sleduj návratnosť
- Vyhodnot výsledky
- Posli spätnú väzbu zúčastneným

1.3. WORKSHOP (JAD)

Popis

Workshop je stretnutie viacerých stakeholderov a analytikov, ktoré umožňuje spoločne a rýchlo definovať požiadavky. Vyhodou je možnosť riešiť konflikty v reálnom case.

Praktický príklad

Pri redizajne internet bankingu banka zorganizovala workshop so zástupcami IT, produktovými manažermi a právnikmi (GDPR), aby definovali kľúčové funkcionality a priority.

Sablona

- Cieľ workshopu
- Zoznam účastníkov
- Agenda
- Pravidlá diskusie
- Technika prioritizácie (napr. MoSCoW)
- Dokumentácia výsledkov

Checklist

- Definuj cieľ
- Pozvi stakeholderov
- Priprav agendu
- Urci facilitátora
- Zaznamenaj vystupy
- Validuj po workshope

1.4. POZOROVANIE (OBSERVATION)

Popis

Pozorovanie znamená sledovanie používateľa pri práci, aby sa odhalili požiadavky, ktoré by sám slovné nevedel pomenovať. Umožňuje odhaliť skryté problémy.

Praktický príklad

Analytik sleduje pracovníka skladu, ktorý musí ručne prepisovať čísla do Excelu. Navrhuje sa

preto integrácia citácií kodov.

Sablona

- Kto je pozorovaný
- Ake úlohy robí
- Ako dlho trvá pozorovanie
- Ako zaznamenať pozorovanie
- Súhlas pozorovaného

Checklist

- Dohodni sa s pozorovaným
- Získaj súhlas
- Rob poznámky
- Identifikuj problémy
- Navrhni zlepšenia

1.5. ANALYZA DOKUMENTOV (DOCUMENT ANALYSIS)

Popis

Analýza dokumentov zahŕňa štúdium existujúcich manualov, legislatívy a predpisov, aby sa identifikovali požiadavky a obmedzenia.

Praktický príklad

Pri zdravotníckom softvéri sa analyzujú GDPR pravidlá, aby bol systém v súlade so zákonmi.

Sablona

- Zoznam dokumentov
- Kľúčové sekcie
- Identifikované obmedzenia
- Otvorené otázky
- Regulácie

Checklist

- Vyžaduj dokumenty
- Precitaj kritické časti
- Vyzdvihni požiadavky
- Validuj s expertmi
- Zpracuj do backlogu

1.6. PROTOTYPOVANIE

Popis

Prototypovanie znamená vytvoriť predbežný návrh, napr. v Figma alebo Axure, a nechať ho otestovať užívateľmi, aby sa získala spätná väzba.

Praktický príklad

Pri aplikácii na objednávanie jedla sa prototyp testoval u zamestnancov a doplnila sa funkcia filtrovania alergénov.

Sablona

- Ciel prototypu
- Rozsah
- Pouzity nástroj
- Scenare testovania
- Spatna vazba
- Revizie

Checklist

- Definuj ciel
- Navrhni wireframe
- Otestuj u pouzivatelov
- Zpracuj pripomienky
- Iteruj
- Dokumentuj poznatky

1.7. BRAINSTORMING

Popis

Brainstorming je generovanie napadov v kratkom case bez kritiky. Hodnotenie nastava az po skonceni generovania.

Prakticky priklad

Pri navrhu portalu poistovne padli napady na chatbot, videohovor ci lepsie notifikacie.

Sablona

- Problemova otazka
- Pravidla
- Casovy ramec
- Metoda vyhodnotenia
- Prioritizacia napadov

Checklist

- Definuj problem
- Pozvi ucastnikov
- Stanov pravidla
- Zaznamenaj napady
- Vyhodnot
- Posli vysledok

1.8. PRIPADOVE SCENARE (USE CASES, USER STORIES)

Popis

Use cases a user stories popisuju, ako bude pouzivatel pracovat so systemom. Zameriavaju sa na ciele, kroky a vysledky.

Praktický príklad

“Ako vodič chcem rezervovať parkovacie miesto, aby som ho mal iste vopred.”

Sablona Use Case

- Nazov
- Akter
- Ciel
- Predpoklady
- Hlavný scenár
- Alternatívy
- Výsledok

Checklist

- Identifikuj aktérov
- Popis scenár
- Definuj alternatívy
- Nastav akceptačné kritéria
- Validuj so stakeholdermi

1.9. FOCUS GROUPS

Popis

Focus group je moderovaná diskusia so skupinou používateľov na validáciu návrhov alebo názorov.

Praktický príklad

Pri obecnom portáli sa občania vyjadrili k štruktúre a prístupnosti stránok.

Sablona

- Účel stretnutia
- Cieľová skupina
- Diskusné témy
- Moderovanie
- Zaznamenanie výsledkov

Checklist

- Vyber reprezentatívnych účastníkov
- Priprav otázky
- Moderuj objektívne
- Zaznamenaj vystupy
- Vyhodnot a publikuj

ZOZNAM ZDROJOV

- [1] Wiegers K., Beatty J. , (2013). Software Requirements (Developer Best Practices) 3rd Edition, Microsoft Press, p. 672, ISBN: 9780735679665.
- [2] Bonnema G. M. , Broenink J. F. , Veenvliet K. T. , (2015). Systems Design and Engineering 1st Edition, CRC Press, p. 132, ISBN: 9781498751261.